

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 951/2015
19.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Љубице Милутиновић, председника већа, Јасминке Станојевић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца М.В. из Б., чији је пуномоћник Р.Ц. адвокат из Б., против тужених Д.В. из Б., чији је пуномоћник Љ.В., адвокат из Б. и Б.М. из Б., чији је пуномоћник Д.Ј., адвокат из Б., одлучујући о ревизијама тужених изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6112/13 од 30.10.2014. године, у седници одржаној 19.05.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужених изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж бр.6112/13 од 30.10.2014. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П бр.22961/12 од 24.04.2013. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор ради пребијања истакнут од стране туженог Д.В.. Другим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев, па су обавезни тужени Д.В. из Б. и Б.М. из Б., да тужиоцу солидарно исплате износ од укупно 184.500 ДМ обрачунат у еврима, са домицилном каматом земље валуте и то на износ од 54.500 ДМ почев од 01.09.1996. године до 01.01.2002. године, на износ од 130.000 ДМ почев од 01.12.1996. године до 01.01.2002. године, а од 01.01.2002. године па до исплате на износ од 94.333,35 евра, са каматом на тај износ по стопи Европске централне банке, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на да исплате. Трећим ставом изреке одбијен је тужбени захтев преко досуђеног износа, а за износ од још 10.000 ДМ, са каматом због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да су ревизије неосноване.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд као ревизијски пази по службеној дужности, а ни повреде из тачке 12. ове законске одредбе на коју се указује у ревизији друготуженог, јер побијана пресуда садржи разлоге о свим одлучним

чињеницама сагласно утврђеном чињеничном стању и изведеним доказима. Нема повреде поступка ни из члана 374. став 1. у вези члана 396. ЗПП, на коју се указује у ревизији првотуженог, јер је другостепени суд у образложењу пресуде оценио битне жалбене наводе. Одлучивање првостепеног суда о приговору пребијања истакнутог од стране тужених на начин како је то учињено изреком првостепене пресуде, супротно наводима ревизије, не представља битну повреду поступка из члана 374. став 1. у вези члана 355. ЗПП, нити таква евентуална повреда поступка од стране првостепеног суда може бити ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

У поступку пред првостепеним судом је утврђено да су Т.А. (лице које није учесник овог поступка) и овде тужилац били сувласници брода – ресторана Т. са по $\frac{1}{2}$ како су били и уписани у Уписник за одређене пловне објекте Капетаније пристаништа Београд. Заједно су пословали све до несреће коју је доживео тужилац, након чега је послове у вези са бродом преузео Т.А., а тужиоцу је исплаћивао зараду према сувласничком уделу. Заједно су одлучили да продају брод –ресторан туженима и закључена су два уговора о купопродаји. Уговор о купопродаји између А.Т., као продавца $\frac{1}{2}$ брода и овде тужених, као купаца, закључен је и оверен пред судом под бројем Ов 965/96 дана 31.05.1996. године, за купопродајну цену од 877.700,00 тадашњих динара, која је продавцу исплаћена у целости. Истог дана оверен је пред судом под бројем Ов 964/96 уговор о купопродаји друге половине брода закључен између тужиоца М.В., као продавца и тужених Д.В. и Б.М., као купаца за купопродајну цену од 231.000 ДЕМ у динарској противвредности која је требало да се исплати у две рате и то 101.000 ДЕМ до краја августа 1996. године и 130.000 ДЕМ до краја новембра исте године, с тим да тужилац као продавац задржава право својине на предмету продаје по овом уговору до исплате купопродајне цене у целости, када ће им и издати дозволу да продати део брода упишу као њихово власништво у јавне књиге. Сагласно обавези преузете овим уговором, тужилац је туженима, одмах након потписивања уговора, предао предмет купопродаје у државину. На основу уговора закљученог са Т.А., тужени су извршили упис права својине, а на другој половини брода у Уписнику за одређене пловне објекте, остао је уписан тужилац. Тужени су само делимично извршили своју уговорну обавезу у погледу исплате купопродајне цене и то исплатом износа од 10.000 ДЕМ дана 27.08.1996. године, 26.500 ДЕМ дана 31.08.1996. године и 07.04.1998. године износ од 10.000 ДЕМ. Брод –ресторан је почео са радом, а тужени нису исплатили остатак купопродајне цене, иако их је тужилац позивао да то учине. Из Лучке капетаније пристаништа Београд, позвали су тужиоца и тужене у вези са премештањем наведеног брода који се нашао на пловном путу, па како брод није премештен и није поступљено по решењу за измештање, он је исечен, односно уништен.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, побијаном пресудом је делимично усвојен тужбени захтев и тужени обавезани да тужиоцу исплате остатак купопродајне цене у висини и на начин како је то одређено изреком првостепене пресуде.

Разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права нису основани.

Одредбом члана 262. Закона о облигационим односима прописано је да је поверилац у облигационом односу овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан да своју обавезу испуни савесно и у свему како она гласи.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, у контексту наведене законске одредбе, тужени су у обавези да тужиоцу исплате остатак купопродајне цене из уговора о купопродаји, који није раскинут, при чему није од значаја чињеница да брод који је био предмет уговора о купопродаји више не постоји. Уништењем или пропашћу брода, није угашена обавеза тужених на исплату купопродајне цене, с обзиром да није наступио ни један случај или околност због којих би њихова обавеза престала. До пропасти ствари – предметне купопродаје је дошло након што су дошли у доцњу са испуњењем своје уговорне обавезе, па је пропаст ствари могао утицати само на право или могућност тужиоца као продавца да захтева раскид уговора о купопродаји и предају ствари, а не и на обавезу тужених као дужника из поменутог уговорног односа да изврше своју обавезу у погледу исплате купопродајне цене. У вези са тим правилан је и закључак судова да тужени сnose сав ризик пропасти ствари, не само због чињенице да су са тужиоцем закључили посебну врсту уговора о купопродаји са задржавањем права својине продавца на ствари, већ и због чињенице и општег правила облигационог права да дужник у доцњи, коме је ствар предата у државину, сноси ризик пропасти или оштећења те ствари. Одредба члана 541. ЗОО, говори о ризику случајне пропасти или оштећења ствари који сноси купац од часа када му је ствар предата, како се то наводи и у ревизији, међутим, управо садржина те законске одредбе, као и општа правила облигационог права везано за одговорност дужника за неизвршење обавезе и одговорност за штету, недвосмислено указују да сав ризик од пропасти ствари, сноси купац, односно лице у чијој се државини та ствар и налази, посебно у случају ако је до пропасти и оштећења ствари дошло његовом кривицом или пропустима, као у конкретном случају. Наиме, полазећи од тога, да купац од момента пријема ствари, ову ствар користи и употребљава и он сноси и ризик њене пропасти или оштећења, чиме су заштићени интереси продавца који је ову ствар продао и предао купцу. У вези са тим, неосновано је указивање у ревизијама тужених да и тужилац, који је задржао право својине до исплате купопродајне цене, у целости или делимично сноси ризик пропасти ствари, због чега тужени нису у обавези да изврше своју уговорну обавезу, јер како је то напред изнето, није наступио ни један случај или околност због којих би та њихова обавеза престала. Продаја ствари трећим лицима, како је у току поступка истицано, такође није могла утицати на њихову обавезу према тужиоцу, с обзиром да са купљеном ствари, на којој је тужилац као продавац задржао право својине, нису могли располагати све док не изврше исплату купопродајне цене.

Супротно наводима ревизије, правилан је и закључак судова да обавеза тужених није престала преузимањем дуга од стране другог лица, јер према утврђеном чињеничном стању на такву врсту уговора није пристао тужилац као поверилац, како то прописују одредбе члана 446. став 1. ЗОО, а наводи ревизије да је отац тужиоца примио за тужиоца од адвоката З.К. део цене, није од значаја, с обзиром да према одредби члана 296. став 1. истог закона, обавезу може испунити не само дужник, него и треће лице које није у правном односу са повериоцем. Правилан је закључак судова да у конкретном случају није било

услова за снижење купопродајне цене, због евентуалних материјалних недостатака на броду и на име извршених улагања тужених, у вези са чим је истакнут и приговор пребијања, с обзиром да је у поступку утврђено да тужени, као купци нису благовремено и уредно обавестили тужиоца о недостатку ствари, као продавца, у смислу члана 484. ЗОО, због чега немају право да на основу члана 488. истог закона захтевају од тужиоца, као продавца снижење цене.

Из напред наведених разлога, с обзиром да се осталим наводима ревизија тужених у суштини оспорава утврђено чињенично стање, што сагласно одредби члана 407. ЗПП, не може бити ревизијски разлог, Врховни касациони суд је применом члана 414. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Љубица Милутиновић,с.р.**